

Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 685599

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. www.emmen.nl

Aan de raad van de gemeente Emmen

Afdeling OBD

team
Sociaal

ons kenmerk	uw kenmerk	bijlage	behandeld door	BSN
15.055254		3	G.M. Groen	

datum	telefoon	fax	e-mail
8 juli 2015	14 0591	(0591)685599	gemeente@emmen.nl

onderwerp
Emmen Toegankelijk in openbaar gebied en gebouwen met maatschappelijke functie

Geachte leden van de raad,

Graag bieden wij u ter informatie het 'Handboek Toegankelijkheid Openbare Ruimte' aan en het document met richtlijnen voor een Emmens Keurmerk gebouwen 'Kom d'r in'. Ook willen wij u informatie bieden over het gebruik van de app 'Emmen Ongehinderd'.

De gemeente Emmen wil de eigen kracht van inwoners versterken en hen zo lang mogelijk in staat stellen zelfstandig te functioneren. Daartoe moeten inwoners o.a. in staat zijn zich zelfstandig te verplaatsen in de openbare ruimte en in gebouwen met een maatschappelijke functie. De toegankelijkheid van het openbaar gebied en de toegankelijkheid van gebouwen met een maatschappelijke functie in Emmen maken beide deel uit van de Wet maatschappelijke ondersteuning in de gemeente Emmen. Dit proces Emmen Toegankelijk is mede gestart naar aanleiding van raadsmotie 9 bij de begroting 2009 (zie bijlage), waarin de nadruk wordt gelegd op betere toegankelijkheid bij gebouwen.

Sinds 2013 heeft een werkgroep toegankelijkheid in Emmen, in verschillende samenstelling voor een toegankelijker openbaar gebied en voor toegankelijker gebouwen, gewerkt aan verbeteringen van de toegankelijkheid in Emmen. De werkgroep was samengesteld uit vertegenwoordigers van burgers met ervaringskennis van toegankelijkheid voor inwoners met beperkingen (visueel en fysiek) en uit vertegenwoordigers van relevante ambtelijke afdelingen.

Toegankelijkheid in het openbaar gebied

Met het handboek komt een overzichtelijke set van richtlijnen voor toegankelijkheid beschikbaar, waarmee intern in Emmen gewerkt kan worden bij de inrichting en (forsere) herinrichting van het openbaar gebied. Er wordt uitgegaan van een basisniveau. In gebieden rondom (een cluster van) publiek-aantrekkelijke voorzieningen of op looproutes tussen twee voorzieningen die veel verplaatsingen met zich meebrengen (bijvoorbeeld de looproute tussen een winkelcentrum en een verzorgingstehuis), is een hoger kwaliteitsniveau geformuleerd.

Er wordt gestreefd naar een 'integraal toegankelijk ontwerp', waarbij één oplossing toegankelijkheid biedt voor iedereen. Zo is het beter om alleen een hellingbaan aan te leggen die door iedereen gebruikt kan worden, dan een trap naast een speciale hellingbaan. Ook de werkgroep Toegankelijkheid van de WMO-raad van de gemeente Emmen vindt het belangrijk dat oplossingen zoals geleidetegels (voor blinden en slechtzienden) en hellingbanen niet apart (en vaak achteraf) worden ingezet, maar dat toegankelijkheid vanaf het begin integraal onderdeel uitmaakt van een inrichtingsplan. Bij de centrumvernieuwing in Emmen is vanuit deze richtlijnen reeds overleg gevoerd met de betrokkenen.

Toegankelijker gebouwen

Het document met richtlijnen voor een Emmens Keurmerk gebouwen "Kom d'r in" is onlangs gereed gekomen. De doelstelling voor toegankelijkheid gebouwen is om gebouwen met een maatschappelijke functie in de gemeente Emmen zelf zo toegankelijk te maken, als mogelijk en haalbaar is. In de werkgroep is voorgesteld daarbij te beginnen met de toegankelijkheid van gebouwen die onder beheer van de gemeente Emmen zelf staan. Er zijn immers slechts geringe middelen onder de huidige wet- en regelgeving (Bouwbesluit) om de overige bouwheren in Emmen als lokale overheid aan te spreken op de interne toegankelijkheid. De werkgroep heeft daarom besloten allereerst een programma van eisen op te stellen, waarmee wordt beoogd alle gemeentelijke accommodaties na nieuwbouw of verbouw/renovatie te laten voldoen aan een groot aantal eisen van toegankelijkheid, overigens met uitzondering van schoolgebouwen. Bij een verbouw of renovatie gelden de eisen, als de verbouw/renovatie meer dan 25% van het bruto vloeroppervlakte van het gebouw betreft of als de verbouw/renovatie een investering van minimaal €250.000,00 betreft. De eisen hebben in ieder geval betrekking op de te verbouwen ruimtes en indien mogelijk, op het gehele gebouw. De wijze van schouwing van nieuwe gebouwen zal worden geïkt door een kleine vaste commissie.

Niet voorgeschreven bij schoolgebouwen

Schoolgebouwen worden vooreerst uitgesloten. Geringe middelen, de eis van financiële gelijkstelling openbaar onderwijs (uitgaven openbaar onderwijs dienen ook aan niet – openbaar onderwijs te worden vergoed) en strikte eisen gesteld aan onderwijsgebouwen maken, dat in de beginfase het Kom d'r in keurmerk niet gehanteerd wordt voor schoolgebouwen. Scholen worden wel uitgenodigd kennis te nemen van de toegankelijkheidsnormen 'Kom d'r in' en worden dringend verzocht zoveel mogelijk eisen toegankelijkheid mee te nemen bij nieuwbouw of grote verbouwing. Dit om ook in schoolgebouwen zoveel mogelijk brede toegankelijkheid te verkrijgen. Hiervoor wordt echter geen apart budget gealloceerd uit het bestaande onderwijs huisvestingsbudget. Dit betekent dat men aanpassingen binnen de bestaande middelen dient te realiseren.

Naar een Emmens Keurmerk "Kom d'r in"

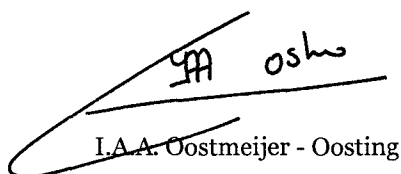
Het programma van eisen is daarmee in eerste instantie bedoeld voor de gemeentelijke accommodaties en als een belangrijke stap in het geven van het goede voorbeeld. In tweede instantie zal het document 'Kom d'r in' ook worden gehanteerd om externe ontwikkelaars van maatschappelijk vastgoed in de gemeente Emmen te overtuigen van de meerwaarde van een toegankelijk gebouw. Het gaat bij maatschappelijk vastgoed om gebouwen met een publieke functie op het gebied van onderwijs, sport, cultuur, welzijn, maatschappelijke opvang en/of medische zorg. In deze gebouwen worden maatschappelijke diensten aan burgers verleend en wordt de exploitatie (gedeeltelijk) door publieke middelen mogelijk gemaakt. Op deze wijze ontstaat een 'Emmens Keurmerk', een bewijs dat het betreffende gebouw voldoet aan de toegankelijkheidseisen in de gemeente Emmen. Met dit 'Emmens keurmerk' loopt de gemeente Emmen ook vooruit op de Nederlandse ratificatie van het 'Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap' van de Verenigde Naties uit 2007. Dit verdrag heeft als doel de mensenrechten van mensen met een beperking te bevorderen, te beschermen en te waarborgen. In het verdrag staat wat de overheid moet doen om ervoor te zorgen dat de positie van mensen met een beperking verbetert. Aspecten van dit verdrag hebben o.a. betrekking op het toegankelijk maken van openbare gebouwen en het uitbreiden van de mogelijkheden om deel te nemen aan sport, cultuur en sociale evenementen.

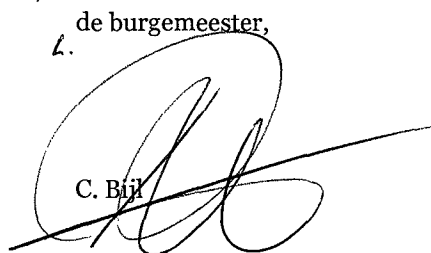
De app 'Emmen Ongehinderd'

In 2015 is in de werkgroep toegankelijkheid voor het openbaar gebied in Emmen bovendien de wens uitgesproken om te gaan werken met de app en werkwijze 'Emmen Ongehinderd'. De organisatie 'Ongehinderd' zet zich in voor een toegankelijk Nederland. Hiermee kan aan ouderen en mensen met een beperking meer bewegingsvrijheid worden geboden. Vrijtijdslocaties, zoals restaurants, hotels, winkels en openbare voorzieningen, zoals OV-haltes en invalidenparkeerplaatsen worden door opgeleide vrijwilligers in kaart gebracht en gekeurd op toegankelijkheid. De resultaten hiervan worden weergegeven in de Ongehinderd App. Met deze (landelijke) app, ingericht voor Emmen, hebben mensen in Emmen altijd zicht op de leukste plekjes in hun omgeving die voor hen geschikt zijn. Ongehinderd biedt o.a. ondersteuning bij de app, een koffer met meetinstrumenten en training van de vrijwilligers. De vrijwilligers onderhouden een palet aan informatie op de kaart van Emmen voor mensen met een specifieke beperking. Training en aansturing van de vrijwilligers wordt geleverd vanuit 'Ongehinderd'. Daarbij wordt tevens onderzocht of de beschreven objecten voldoen aan het 'Emmens Keurmerk'. Voor de diensten Toegankelijkheid 'Emmen ongehinderd' wordt aan de instelling Ongehinderd een eenmalig bedrag van € 18.170,- beschikbaar gesteld voor inzet en ondersteuning van dit middel in een periode van 3 jaar uit de middelen 'Gezond in de Stad', de GIDS gelden. Er wordt gekozen voor een periode van drie jaar om continuïteit in het gebruik van de app te borgen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,
de gemeentesecretaris,

I.A.A. Oostmeijer - Oosting

de burgemeester,

C. Bijl